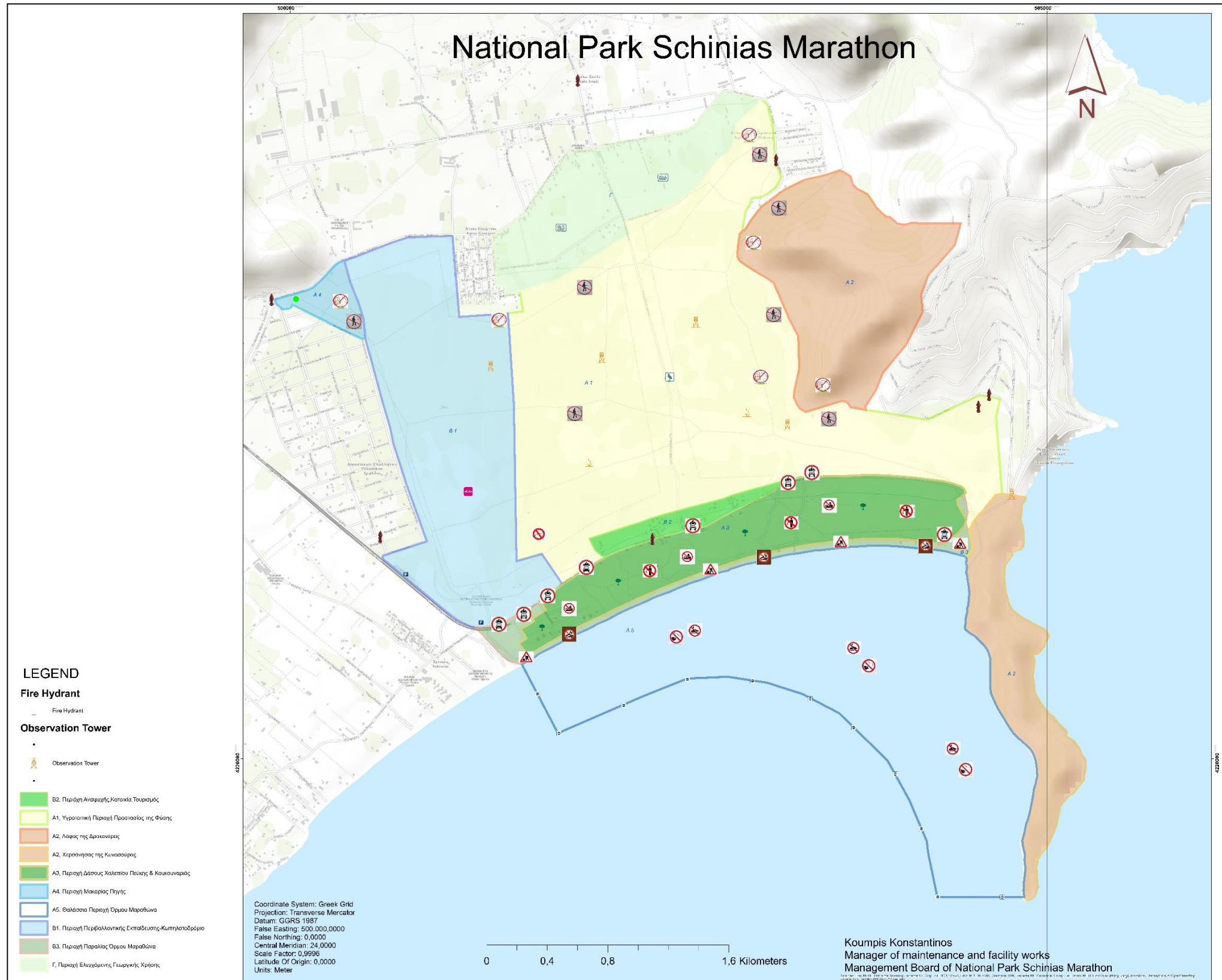

Το καθεστώς αυθαίρετης δόμησης στο Εθνικό Πάρκο Σχινιά Μαραθώνα

Κατσιρώδη Ε.¹, Κουμπής Κ.^{*1},
¹Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
Το Εθνικό Πάρκο Σχινιά – Μαραθώνα (Π.Δ «Χαρακτηρισμός χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών του Σχινιά Μαραθώνα Αττικής ως Εθνικού Πάρκου», ΦΕΚ Δ΄ 395/3.7.2000 **[1]**) βρίσκεται στην πεδιάδα του Μαραθώνα, στο βορειοανατολικό τμήμα της Αττικής και σε απόσταση 40 χλμ. περίπου από την Αθήνα. Το Εθνικό Πάρκο Σχινιά – Μαραθώνα αποτελεί το σημαντικότερο παράκτιο οικοσύστημα της Αττικής. Αποτελεί ένα εξαιρετικό φυσικό τοπίο έκτασης 13.840 στρ. (συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου χώρου) και αποτελείται από την υγροτοπική περιοχή (Μέγα Έλος), τη λοφώδη χερσόνησο της Κυνοσούρας, το λόφο της Δρακονέρας, την περιοχή του δάσους με τις κουκουναριές και τη χαλέπιο πεύκη, την περιοχή της Μακαρίας Πηγής, τον όρμο του Μαραθώνα, το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο και την περιοχή αναψυχής, τουρισμού και κατοικίας (**Εικόνα 1**). Αποτελεί σημαντικό φυσικό και οικονομικό πόρο υπερτοπικής σημασίας καθώς κάθε χρόνο προσελκύει χιλιάδες επισκέπτες με σκοπό την αναψυχή (ακτές, κολύμπι, θαλάσσια σπορ), την παρατήρηση των πτηνών και την απόλαυση του τοπίου. Η ονομασία του τόπου προέρχεται από τα πολλά σχινιά που εκφύονταν στο δάσος του Σχινιά.

Εικόνα 1. Χάρτης με τις ζώνες προστασίας του ΕΠΑΣΜ.

Εικόνα 2. Θέσεις των οκτώ αμετάκλητα κατεδαφιστέων κτισμάτων στην ζώνη Α3 του ΕΠΑΣΜ.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο πευκοδάσος του Σχινιά και σε χώρο ιδιοκτησίας του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Δικαστών και Εισαγγελέων (στο εξής Ο.Σ.ΔΙ.Ε) λειτουργούν (τουλάχιστον) από το έτος 1964, 8 καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, εντός της Ζώνης Α3 (**Εικόνα 2**). Το 1999 (προ χαρακτηρισμού και ιδρύσεως της περιοχής ως Εθνικού Πάρκου με ΠΔ) εκδόθηκαν πρωτόκολλα κατεδάφισης για τα εν λόγω κτίσματα από την αρμόδια Δασική Υπηρεσία. Στις 3/07/2000 ιδρύθηκε το Εθνικό Πάρκο Σχινιά – Μαραθώνα και οριστήκαν οι ζώνες προστασίας του. Στις 09/04/2001 εκδόθηκε η υπ’ αριθμ.1318 απόφαση του Σ.τ.Ε, η οποία ακύρωσε τις διατάξεις των άρθρων του ανωτέρω ΠΔ που επέτρεπαν την ανέγερση νέων αναψυκτηρίων στις Ζώνες Β2 και Β3 **[2]**. Στις 31/12/2001 εκδόθηκε ο Κανονισμός Διοίκησης και Λειτουργίας και το Διαχειριστικό Σχέδιο του Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα και στο οποίο εντάσσεται, με ξεκάθαρο άρθρο, η αποξήλωση παρανόμως υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών **[3]**. Όπως επισημαίνεται και σε επιστολή του από το 2002 ο Ο.Σ.ΔΙ.Ε ως νόμιμος ιδιοκτήτης έχει παραδώσει προς κατεδάφιση τα αυθαίρετα κτίσματα στις αρμόδιες αρχές. Στις 13/09/2002 ιδρύθηκε με το υπ’ αριθμ. Δ΄ 793 Προεδρικό Διάταγμα ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα **[4]**. Αντικείμενο μεταξύ άλλων του Φορέα Διαχείρισης, αποτελεί η μέριμνα για την εφαρμογή των διατάξεων του ΠΔ ίδρυσης του Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα καθώς και ο έλεγχος των δραστηριοτήτων και λειτουργιών αναψυχής στα όρια ευθύνης του.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τον Οκτώβριο του 2003 η Διεύθυνση Ελέγχου Συντήρησης Έργων (Δ.Ε.Σ.Ε) της Περιφέρειας Αττικής με έγγραφο της προς το νόμιμο ιδιοκτήτη (Ο.Σ.ΔΙ.Ε) ενημέρωσε για την πρόθεση της να προβεί στην εκτέλεση των πρωτοκόλλων κατεδάφισης. Πράγματι όπως αναφέρεται και σε έγγραφο της Δ.Ε.Σ.Ε, το πρωί της 10^{ης} Νοεμβρίου 2003 τα μηχανήματα της Περιφέρειας Αττικής, ενώ ευρίσκοντο σε μικρή απόσταση από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ειδοποιήθηκαν οι χειριστές τους να μην προχωρήσουν στην εκτέλεση των κατεδαφίσεων. Σε έγγραφο του Δασαρχείου Καπανδριτίου προς το Φορέα Διαχείρισης αναφέρεται ότι κατά τα έτη 2004-2005 σε ένα κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος έγιναν επεκτάσεις κτιρίων και έργα βελτίωσης του δρόμου προσπέλασης. Το 2006 έτερο κατάστημα προχώρησε σε επιπρόσθετες κατασκευές. Για τα ανωτέρω επελήφθη το Δασαρχείο μέσω έκδοσης πρωτοκόλλων μήνυσης. Το 2007 ο Γενικός Επιθεωρητής Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Ε.Δ.Δ) κατόπιν καταγγελίας από την «Επιτροπή Πολιτών Σχινιά - Μαραθώνα» προχώρησε σε έρευνα για το καθεστώς των αυθαίρετων κτισμάτων στον αιγιαλό του Εθνικού Πάρκου. Στις 19/12/2007 εκδόθηκε η ενδιάμεση έκθεση ελέγχου λόγω του ότι, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά, η διεξοδική διερεύνηση της υπόθεσης ανέδειξε σύνθετα ζητήματα νομικής και πραγματικής φύσης. Το έτος 2009 εκδόθηκε η τελική έκθεση ελέγχου του Γενικού Επιθεωρητή Δημοσίας Διοίκησης για τη περιοχή του αιγιαλού του ΕΠΑΣΜ **[5]**, από την οποία προκύπτει ότι τα εν λόγω καταστήματα λειτουργούσαν με ελλιπή πιστοποιητικά είτε πυρασφάλειας, είτε δεν τηρούσαν τους απαιτούμενους υγειονομικούς όρους σε ότι αφορά τη χρήση βόθρων για την εξυπηρέτηση των πελατών τους. Ακόμα οδήγησε το Δήμο Μαραθώνα σε απόφαση ανάκλησης των αδειών λειτουργίας. Στις 10/02/2011 διαβιβάζεται από το εποπτεύον Υπουργείο κατεπίγειν έγγραφο προς το Φορέα Διαχείρισης για ενημέρωση σχετικά με την υποβάθμιση του υγροτόπου του Σχινιά. Για πρώτη φορά ο Φορέας Διαχείρισης ενημερώνεται ότι η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής άνοιξε αυτεπάγγελα φάκελο καταγγελίας ζητώντας στοιχεία και πληροφορίες, έχοντας στηριχθεί μάλιστα στα αποτελέσματα της τελικής έκθεσης του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης. Ως πρώτο μεταξύ των υπολοίπων ζητημάτων ανέφερε τη λειτουργία των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος στη Ζώνη Α3 του Εθνικού Πάρκου. Στις 24/02/2012 κυρώνονται οι δασικοί χάρτες (αρχική κύρωση) του Δήμου Μαραθώνα (ΦΕΚ Δ΄ 88), στους οποίους τα τμήματα που υπάρχουν τα καταστήματα ορίζονται ως αναδασωτέα. Η νεοσυσταθείσα υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αρμοδιότητα την επιθεώρηση και κατεδάφιση αυθαίρετων, (Ε.Υ.Ε.Κ.Α) με επιστολή της στις 19/04/2013, προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, επανέφερε το ζήτημα της επιβεβλημένης εκτέλεσης των τελεσίδων πρωτοκόλλων κατεδάφισης και ανέφερε ότι εκείνη την περίοδο οι αυθαίρετες κατασκευές ενώ βρίσκονταν σε καθεστώς σφράγισης από το Δήμο Μαραθώνα εξακολουθούσαν να λειτουργούν. Από έγγραφα του Δήμου Μαραθώνα , προκύπτει ότι κατά τα έτη 2011-2014 τα εν λόγω καταστήματα είχαν σφραγιστεί επί συνόλω **σαράντα έξι (46)** φορές από το Δήμο Μαραθώνα. Το Νοέμβριο του 2013 η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος επανέρχεται με νέα επιστολή της για το ζήτημα της υποβάθμισης του υγροτόπου του Σχινιά (ΕΥ-PILOT 5712/2013). Ο Φορέας Διαχείρισης στην απάντηση που απέστειλε ανέφερε ότι βρισκόταν σε διαρκή επικοινωνία με τους εμπλεκόμενους φορείς για την όσο το δυνατόν συντομότερη εκτέλεση των πρωτοκόλλων κατεδάφισης. Στις 08/08/2014 ψηφίζεται ο νόμος 4280/2014 που στην ακροτελεύτια διάταξη του αναφέρει το εξής: «10. Οι υφιστάμενες προ του έτους 1955 ταβέρνες διατηρούνται μέχρι να εγκριθεί η μετεγκατάστασή τους στη Ζώνη Β2, η οποία θα πρέπει να υλοποιηθεί το αργότερο εντός χρονικού διαστήματος έξι μηνών από τη σύνταξη της έκθεσης – μελέτης για τη ζώνη Β2, που προβλέπεται στο κεφάλαιο Β΄ παράγραφος IV.11α της υπ’ αριθ. 32473/7718/17.12.2001 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας «Κανονισμός Διοίκησης και Λειτουργίας του Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα (Ν. Αττικής) και Σχέδιο Διαχείρισης αυτού» (Β΄ 1830) και σε κάθε περίπτωση για ένα χρόνο». Ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης σε απάντηση του στην υπ. αριθμ. 2757/19-09-2014 ερώτηση του βουλευτή του Π. Καμμένου στη Βουλή των Ελλήνων σχετικά με δηλώσεις του Γ.Ε.Ε.Δ.Δ για τις περιπτώσεις όπου το κράτος αυτοαναίρειται επισυνάπτει την επιστολή του Γ.Ε.Ε.Δ.Δ ο οποίος αναφέρει χαρακτηριστικά: «Η επίμαχη διάταξη (σ.σ αρ.63 Ν.4280/2014) έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την απόφαση του Σ.τ.Ε με την οποία απαγορεύεται η ίδρυση και λειτουργία ταβερνών, εσπιατορίων και αναψυκτηρίων στη Ζώνη Β2 κυρίως διότι αυτή εκτείνεται μεταξύ του έλους και του πευκοδάσους, που αποτελούν τα δύο σπουδαιότερα οικοσυστήματα προστασίας Natura 2000 του Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα. Αμέσως μετά την ψήφιση του νόμου οι εγκαταλελειμμένες παράνομες ταβέρνες λειτουργήσαν αυθαίρετα, χωρίς άδειες λειτουργίας». Όπως αποτυπώνεται και σε φωτογραφικό υλικό του Φορέα Διαχείρισης, μετά την ψήφιση του νόμου ορισμένα εκ των καταστημάτων προέβησαν σε ανακαινίσεις και μάλιστα αναπέθεσαν τις παλαιές ηλεκτρικές τους συσκευές (π.χ. ψυγεία) αλλά και επικίνδυνα υλικά (π.χ φύλλα αμιάντου) στον πυρήνα του πευκοδάσους (**Εικόνες 3,6**) .

Εικόνες 3-7. Φωτογραφικό υλικό από αρχείο Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα.

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τρίτο έγγραφο της προς την ελληνική πολιτεία ζητά συμπληρωματικά στοιχεία για την υπόθεση ΕΥ-PILOT του Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα και θέτει το ερώτημα αν έχουν εκτελεστεί οι κατεδαφίσεις των καταστημάτων. Ο Φορέας Διαχείρισης σε εφαρμογή του άρθρου 63 του νόμου 4280/2014 κατέθετε στις 19/12/2014 στο εποπτεύον Υπουργείο την ειδική έκθεση μελέτης για τη Ζώνη Β2 . Σε έγγραφο του Δασαρχείου Καπανδριτίου τον Φεβρουάριο του 2015 αλλά και της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Αττικής τον Ιούνιο του 2015 διαπιστώνεται για ακόμη μία φορά η ύπαρξη αυθαιρεσίας σε ένα εκ των καταστημάτων. Αγωγός ύδρευσης (**Εικόνα 5**) διατρέχοντας κατά μήκος όλο τον υγρότοπο και το πευκοδάσος του Εθνικού Πάρκου καταλήγει σε κατάστημα με αποτέλεσμα οι ανωτέρω υπηρεσίες να ενεργήσουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (αυτοψίες, κλήσεις σε απολογία, πρωτόκολλα μήνυσης, επιβολή διοικητικού προστίμου). Στις 25/02/2015 ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχινιά – Μαραθώνα συμμετείχε κατόπιν πρόσκλησης του εποπτεύοντος Υπουργείου στη Συνάντηση – Δέση μεταξύ εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των ελληνικών αρχών για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στη χώρα. Στην εν λόγω συνάντηση μεταξύ άλλων συζητήθηκε το ΕΥ-PILOT που αφορούσε το Εθνικό Πάρκο Σχινιά – Μαραθώνα και στις 02/03/2015 διαβιβάστηκαν στο Φορέα από το Υπουργείο Εξωτερικών τα πρακτικά της εν λόγω συνάντησης. Βάσει των Πρακτικών ο Φορέας Διαχείρισης δεσμεύεται εξ’ ονόματος της ελληνικής πολιτείας, ότι οφείλει να ενημερώνει για οποιαδήποτε εξέλιξη σημειώνεται αναφορικά με την Υπόθεση ΕΥ-PILOT και την απομάκρυνση των καταστημάτων έως 19/06/2015, που έληγε η ημερομηνία από την υποβολή της ειδικής έκθεσης μελέτης. Το Τμήμα Αιγιαλού και Παραλίας της Περιφερειακής Δ/σης Δημόσιας Προστασίας Αττικής σε απάντησή του προς το Φορέα Διαχείρισης επισημαίνει ότι δεν έχει παραχωρήσει καμία άδεια για εκμετάλλευση αιγιαλού (**Εικόνα 7**) στη Ζώνη Β3 του Εθνικού Πάρκου. Μετά από τηλεφωνικά παράπονα πολιτών που επισκέπτονταν την παραλία του Εθνικού Πάρκου, σχετικά με το χρηματικό αντίτιμο χρήσης ομπρελών και καθισμάτων που είχαν τοποθετήσει δύο καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ο Φορέας Διαχείρισης εξέδωσε στις 31/07/2015 Δελτίο Τύπου στο οποίο ανέφερε ότι ούτε εκείνος αλλά ούτε και το Τμήμα Αιγιαλού και Παραλίας είχαν παραχωρήσει ουδεμία άδεια εκμετάλλευσης αιγιαλού. Στις 22/10/2015 ο Φορέας Διαχείρισης μετά από ειδοποίησή του από την αρμόδια Δ/ση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων αποστέλλει επικαιροποιημένη απάντηση σχετικά με την Υπόθεση ΕΥ-PILOT που αφορά την υποβάθμιση του υγροτόπου Σχινιά και ενημερώνει τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μεταξύ άλλων, ότι αναμένει από τις αρμόδιες ελληνικές υπηρεσίες να πράξουν τα δέοντα σχετικά με την εκτέλεση της κατεδάφισης των καταστημάτων. Στις 19/11/2015 σε επιστολές της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ενημερώνονται οι αρμόδιοι φορείς για την μερική κατεδάφιση που αφορά τα 3 από τα 8 κτίσματα εντός του ΕΠΑΣΜ και η οποία έλαβε χώρα στις 2/12/15, 7/12/15 και 14/12/15. Κατά τη διάρκεια της δεύτερης κατεδάφισης ένα κατάστημα από τα πέντε εναπομείναντα προέβη σε μη αδειοδοτημένη επέκταση προκειμένου να καλυφθεί γεννήτρια που τοποθέτησε στον περιβάλλοντα χώρο. Ο Φορέας Διαχείρισης ενημέρωσε εγγράφως τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις. Ο Δήμος Μαραθώνα δεν έχει ανακαλέσει ως σήμερα τις άδειες λειτουργίας των εν λόγω καταστημάτων παρά τις σαφείς οδηγίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του ΥΠΕΝ σε επιστολές τους και με απόφαση του δημοτικού του συμβουλίου απέστειλε έγγραφο στο Υπουργείο Εσωτερικών που ζητά από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να γνωμοδοτήσει για την αδειοδότηση των καταστημάτων. Η κατεδάφιση των πέντε υπολοίπων κτισμάτων παραμένει σε εκκρεμότητα και εκτιμάται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ότι θα πραγματοποιηθεί έως το τέλος του 2017.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η προστατευόμενη περιοχή του Σχινιά έχει χαρακτηριστεί ως Εθνικό Πάρκο, έχει αναγνωριστεί ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (ΣΠΠ), ενώ έχει ενταχθεί και στο ευρωπαϊκό οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ). Η ιδιαιτερότητα της περιοχής όσον αφορά την γενίνασή της με την πρωτεύουσα της χώρας αλλά και ο συνδυασμός του περιβαλλοντικού, ιστορικού, πολιτιστικού και τουριστικού χαρακτήρα της, καθιστά την αποκατάσταση την νομιμότητας επείγουσα υπόθεση. Από τη μελέτη όλων όσων αναπτύχθηκαν ανωτέρω προκύπτει ότι η παθογένεια του διοικητικού συστήματος είναι μεγάλη και σύνθετη ενώ διαφαίνεται δυσχερής όσο και δυσεύρετη από άποψη πολιτικής βούλησης (σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης αλλά και αυτοδιοίκησης), η όποια έστω και καθυστερημένη επίλυση του ζητήματος. Ειδικότερα προκύπτουν τα εξής:

- Αυθαίρετα δομημένα και επί του δάσους και του αιγιαλού κτίσματα καταστημάτων έχουν κριθεί με δικαστικές αποφάσεις κατεδαφιστέα από το 1999, ωστόσο οι αρμόδιες, κατά περιόδους αρχές, δεν προχώρησαν στην υλοποίηση των αποφάσεων.
- Τεράστιες καθυστερήσεις στην ανάκληση αδειών των καταστημάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.
- Η δημιουργία εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης των θεσμών που λειτουργούν οι ταβέρνες δεν υλοποιήθηκε ποτέ, ενώ προβλέπεται από την διαχειριστική μελέτη.
- Ακόμα και η κύρωση των δασικών χαρτών (2012) στην περιοχή που εμφανίζει τις θέσεις εγκατάστασης των αυθαίρετων κτισμάτων ως αναδασωτέες δεν επέτρεψε τις διαδικασίες κατεδάφισης.
- Η αρτηριοσκληρόωση του γραφειοκρατικού συστήματος και η έλλειψη συντονισμού και συνεννόησης μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών καθώς και η μετακίνηση ευθυνών κυρίως στο στάδιο εκκίνησης μιας διαδικασίας επέτεινε την ήδη προβληματική κατάσταση.
- Τα ζητήματα που άπτονται της προστασίας του περιβάλλοντος δυστυχώς θεωρούνται ήσσονος προτεραιότητας και γι’ αυτό το λόγο δεν υπήρξε και έγκαιρος προγραμματισμός για να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση για τις κατεδαφίσεις.
- Παράλληλες πολιτικές πιέσεις και άλλου τύπου παρεμβάσεις προς τον κρατικό μηχανισμό και τη διοίκηση για χαρακτηριστικές παρατάσεις και φωτογραφικές διατάξεις αποτελούν λόγους τροχόπέδης και χρονοτριβής.
- Τα φαινόμενα των πελατεϊκών σχέσεων, της διαφθοράς και της απαξίωσης των θεσμών αφενός από πλευράς αυτοδιοίκησης αφετέρου από την κεντρική διοίκηση αναδεικνύονται σε αυτήν την περίπτωση καθώς η ύπαρξη της έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ήδη από το 2009 αλλά και οι διαμαρτυρίες των μη κυβερνητικών οργανώσεων δεν επέφεραν κάποιο αποτέλεσμα.
- Η ύστατη προσπάθεια «νομιμοποίησης» της ύπαρξης των ταβερνών επιχειρήθηκε με το άρθρο 63 του ν. 4280/2014 οπότε και δόθηκε παράταση ενός έτους, σε κτίρια κρηγυμένα αυθαίρετα και κατεδαφιστέα. Το άρθρο αγνόησε τις οριστικές και αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις κατεδάφισης των εν λόγω ταβερνών, οι οποίες είναι σε εκκρεμότητα από το 1999, καθώς και την απόφαση του ΣΤΕ για τις χρήσεις στην εν λόγω ζώνη του Εθνικού Πάρκου και κατέδειξε εμφανώς το έλλειμμα πολιτικής βούλησης για ουσιαστική προστασία της περιοχής.
- Η μη εφαρμογή των κατεδαφίσεων έχει συντελέσει σε συνεχιζόμενες ενέργειες που αντιπθέτιστα στο χαρακτήρα μιας προστατευόμενης περιοχής (επέκταση αυθαίρετων κτισμάτων, τοποθέτηση μη αδειοδοτημένων διαφημιστικών πινακίδων (**Εικόνα 4**), διελεύσεις παράνομων αγωγών ύδρευσης και μπαζώματα.

- Προεδρικό Διάταγμα 3.7.2000, Χαρακτηρισμός χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών του Σχινιά- Μαραθώνα ως Εθνικού Πάρκου, ΦΕΚ 395Δ/22-6-2000.
- Απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας, 1318,9.4.2001
- ΚΥΑ 32473/7718, Κανονισμός Διοίκησης και Λειτουργίας του Εθνικού Πάρκου Σχινιά -Μαραθώνα (Ν. Αττικής) και Σχέδιο Διαχείρισης αυτού, ΦΕΚ 1830Β/31-12-2001
- Προεδρικό Διάταγμα 13.9.2002, Ίδρυση Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Σχινιά -Μαραθώνα , ΦΕΚ 793Δ/04-9-2002
- Έκθεση Ελέγχου Γ.Ε.Ε.Δ.Δ για το καθεστώς των αυθαίρετων κατασκευών στον αιγιαλό του Εθνικού Πάρκου Σχινιά - Μαραθώνα, 07-2009